SØNDERBY
LEGAL

BÆREDYGTIGT LANDBRUG
Møde 29. september 2026
Om opsættende virkning i gødningssagen II

Sønderby Legal

- Fører løbende sager ved EU-Domstolen og nationale retter i DK og andre medlemsstater om EU-ret
- De eneste, som har fået kendt generelle regler udstedt af Justitsministeriet ugyldige
- Formentlig de eneste, som har vundet over både EU-Kommissionen og den danske stat i én og samme sag
- De eneste med 101 vundne af 104 EU straffeforhold på 2,5 år.
- Helt sikkert de eneste, som ikke vil løse opgaver for det offentlige /halvoffentlige osv.

BL har fået sin vilje – med retsopgør "een for alle…"

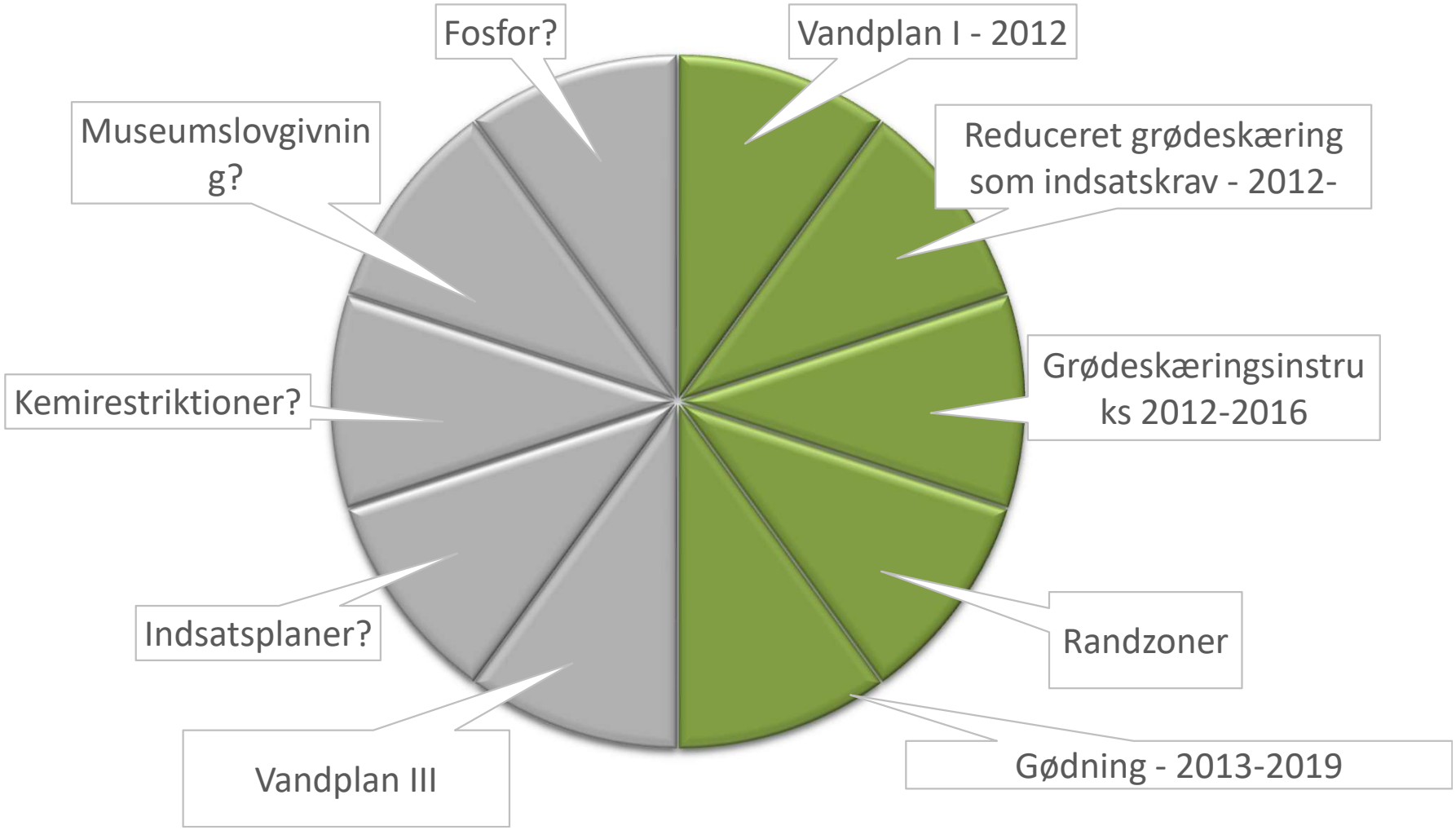

Formålet med opsættende virkning

Vestre Landsret skal fastslå opsættende virkning frem til enten EU-Domstolen eller Vestre Landsret har talt

Opsættende virkning skal kunne påberåbes af BL's medlemmer, jf. EU-Traktaten

Opsættende virkning er det "procesværktøj", som EU-retten stiller krav om at medlemmerne skal kunne påberåbe sig i en situation som denne og overruler derfor grundlovens forbud mod opsættende virkning.

Politiske udmeldinger har juridiske konsekvenser

- Vi starter med at sætte ploven i jorden med to cases:
- 1) Forbrugerministeren
- 2) Folketingets Retsudvalg flertal

Pointen: Politiske udtalelser har konsekvenser

Erstatning for det politiske flertals tilsigtede tab

minimum indeholde en maksimal transporttid, der ikke overstiger 8 timer for transport af slagtedyr.

Det er imidlertid usikkert, om kravet om maksimalt 8 timers transport bliver indført i de kommende ændringer af transportdirektivet. Det er derfor nødvendigt at få skærpet kravene til forholdene under selve transporten samt at få indført en bedre kontrol med dyretransporterne. Strengere krav under transport skal selvfølgelig først og fremmest sikre dyrenes velfærd under transport, men kravene vil også gøre det mere besværligt og medføre flere omkostninger og derigennem indirekte reducere antallet af dyr, der transporteres langt til slagtning.

Kravene til transport af slagtedyr er i vidt omfang reguleret i fælles regler i EF-direktiver og forordninger. EU-reglerne er næsten fuldstændig harmoniserede. Det betyder, at Danmark kun kan regulere forhold i forbindelse med transport af dyr, der enten ikke omfattes af EU-reglerne eller omfattes af de undtagelsesmuligheder, EU-reglerne indeholder. Nedenfor opstilles forslag, der kan gennemføres på nationalt plan inden for en kortere tidsramme, og forslag, der kun kan gennemføres, hvis EU-reglerne ændres. Kommissionen har oplyst, at et kommissionsforslag førte og om skærpede arealkrav, der går videre end de nedenfor under afsnit I anførte.

Enhedslistens medlem af udvalget ønsker, at Danmark skal gennemføre skærpede regler for transporter af slagtedyr og dyr til opfedning, uanset hvad Europa-Kommissionen måtte melde tilbage på den danske forespørgsel. Enhedslisten ønsker maksimale transportafstande på 300 km eller maksimale transporttider på 3-4 timer, idet det anerkendes, at de mål, beretningen sætter for regler i EU, er et fremskridt.

I. Forbedring af de nationale regler

Udvalget pålægger regeringen inden udgangen af 2002 og efter at have hørt berørte erhvervs- og dyreværnsorganisationer at fremlægge forslag til forbedringer af de nationale regler omhandlende transport af levende slagtedyr efter nedenstående model inden for rammerne af de gældende EU-regler:

Skærpede krav for transport af slagtedyr

- Reduktion af belægningsgraden

Dyr skal have plads for at kunne holde balancen. Der skal endvidere være plads nok til, at alle dyr kan ligge ned. Pladskravet skal udregnes i forhold til dyrets vægt og være baseret på viden-

Erstatning for det politiske flertals tilsigtede tab

"Landsretten lægger til grund, at formålet med reglen om inspektionshøjde var at opfylde en politisk målsætning om at gøre det mere besværligt og omkostningsfuldt at opfylde transportkravene for derigennem indirekte at reducere antalletaf dyr, der blev bragt til slagtning med langvarige transporter. Det var således ikke blot påregneligt, men tilsigtet, at en overholdelse af reglen førte til yderligere omkostninger. På den baggrund anser landsretten tabet som adækvat."

Jf. U.2025.2231 – Østre Landsrets dom af 28. februar 2025

Erstatning for ministers tilsigtede tab

FORSIDE

Grove fejl af fynsk minister

Carina Christensen udsat for hård kritik fra kammer-advokaten efter stop for grisetransporter

Forbrugerminister Carina Christensen må indlede valgkampen med alvorlig kritik fra statens egen advokat. Hendes ministerium og myndigheder begik klare fejl i sagsbehandlingen, da de i juni for en periode lukkede samlestalde hos to danske dyreeksportører og kort efter også inddrog deres transportautorisationer. (Jens Dige/Polfoto)

Erhverv

Politiet frafalder alle sager mod Vinderslev

ms
16. maj. 2009 kl. 11:16

Det er efterhånden to år siden daværende Forbrugerminister Carina Christensen lukkede Niels Vinderslevs samlestald på direkte tv.

Siden har vognmanden fået en erstatning på 8,2 millioner kroner for sagsbehandlingsfejl. Han var hverken orienteret eller blevet hørt i sagen, da ministeren offentligt lukkede stalden.

Tilbage har stået tvivlen om, hvorvidt Niels Vinderslev rent faktisk havde gjort noget ulovligt.

Politiet har de seneste to år efterforsket sagerne. Nu er de endelig kommet frem til en konklusion: Efterforskningen er indstillet og alle sager er frafaldet.

- Politikere og embedsmænd udråbte mig til forbryder i medierne. De lukkede min samlestald, inddrog min autorisation til at køre med dyr og meldte mig til politiet. Nu har politiet efterforsket sagen i næsten to år. I de to år er jeg hverken blevet sigtet eller afhørt. På intet tidspunkt har jeg fået mulighed for at forsvare eller forklare mig, siger Niels Vinderslev til Epn.dk

Også lignende sager mod andre vognmænd er nu henlagt.

Indgrebet er uegnet og retsstrdigt, fordi I ikke forurener miljøet

- Sidste indledende bemærkninger:
- Naturskov (uhugstet skov) udleder det samme som jeres landbrugsjord, så hvis vi forlod al landbrugsjord og Danmark og kom igen om 50 år, ville udvaskiningen være den samme som jeres i dag
- Da naturskov er natur og ikke et miljøsvin, er I heller ikke miljøsvin

Naturskov hvor landbrugsdriften er ophørt
Skagen
Skagerrak
Aalborg
Kattegat
Jylland
Aarhus
Esbjerg
Odense
Fyn
København
Sjælland
Nordsøen
Lolland-Falster
Bornholm
Østersøen
N
0 25 50 100 km
Tæt skov (høje træer) – tidligere god landbrugsjord
Løvskov (mellem høje træer) – naturlig tilgroning
Blandet skov
Lavere skov og krat – tidligere marginaljord
Hede, overdrev og lyng – sandet og næringsfattig jord
Mose, kær og vådområde
Sø og naturlige vandløb
Kystnatur, klitter og strandenge
Åbent naturlandskab – enge og græsarealer
Tidligere by (overgroet)
De tidligere byer er i vid udstrækning overgroet af skov og natur. Kun svage spor i landskabet afslører, hvor der engang lå byer, veje og marker.
Et vildere, grønnere Danmark – naturen i balance igen

Naturskoven udleder mere end landbruget

”Naturskov”		
¤¤) Suserup Skov, Løvskov næringsrig jord. Fredet 1923. Vokset skov i mindst 6000år. Meget lidt påvirket af mennesker		Ca. 45kgN/ha
¤)Hammer Mølleskov,Midtjylland, 40 årig rødgranbevoksning på prøvetidspkt, let lerholdig drænet jord, Sundhedstilstand rimelig og kronerne mørkegrønne.	Gns.: 15mg NO3-N/l Variation: 4,7-27 mg NO3-N/l	Ved 300mm afstrømning svarer dette til tab på i gns. 45kg/ha
¤)Nåleskov(natur) ved Vejle Fjord, 50-årig sitkagran, sund og i god vækst, god muld og god omsætning	Gns.:20 mg NO3-N Var: 4,1-106mg NO3-N/l	Ved 300 mm afstrømning svarer dette til tab på i gns. 60kg/ha
¤)Klaskeroj, Sønderjylland, ædelgran fra 1919 fortsat i god vækst, moræneaflejringer.	Gns.: 16 mg NO3-N/l Var. 5,6-28 mg NO3-N/l	Ved 300 mm afstrømning svarer det til et tab på i gns. 48kgN/ha
¤) Nåleskov natur 30 år gammel rødgran i Mose på Nordfalster, god tilvækst og kronefylde, skovbunden stort set vegetationsløs	Gns. 60mg NO3-N/l Var. 21-141mg NO3-N/l	Ved 100 mm afstrømning svarer det til et tab på i gns. 60kg N/ha

Naturen (naturskoven) udleder det samme som landbruget

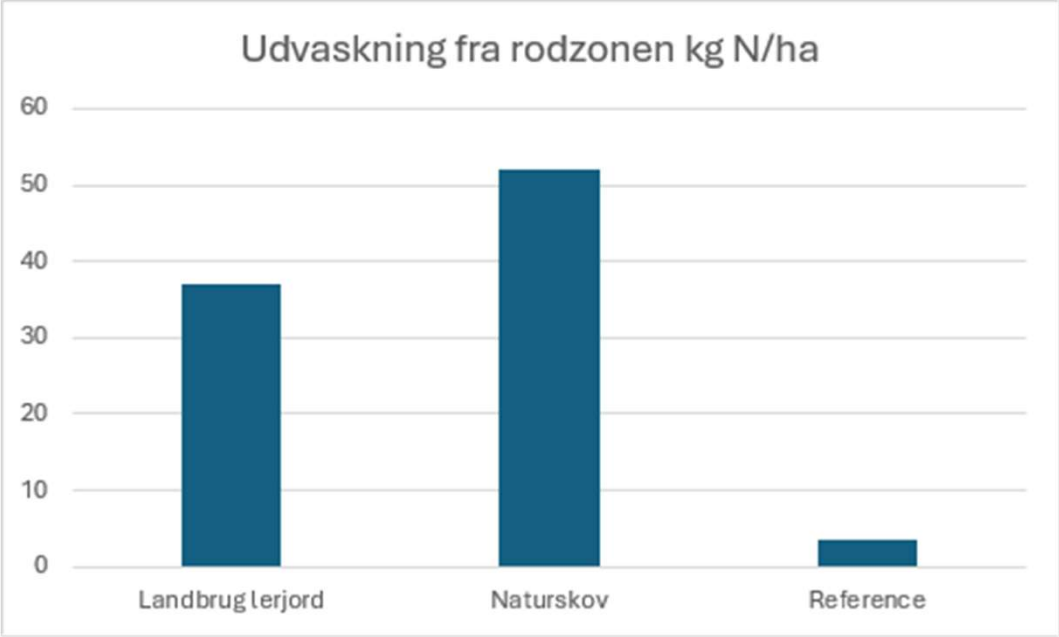

Naturskov: Gennemsnit er beregnet på grundlag af data i *Nitratudvaskning fra otte danske skove Videnblade Skov og Natur december 2008 blad nr. 8.5-21, Nitrat-koncentrationen i jordvand under danske*

Grundlæggende fejl i implementeringsfokus

- Implementeringen hviler på følgende antagelse i Novana rapporten:

- ”Hvis landbrugsarealerne i landovervågningsoplandene ikke havde været opdyrkede, ville udvaskningen formentlig have været på det samme niveau som i naturoplandene.”

Det ved I så nu, at det ikke passer. ”Formentlig” er en videnskabelig hån mod jer.

Sagen i en nøddeskal

- Det videnskabelige fejlfokus – som er en EU-juridisk fejl, fordi videnskaben styrer EU-juraen - kan udledes direkte af, at I reguleres af beregninger fra målinger af 19 næringsfattige ufrugtbare vandløb i Danmark. Ingen målinger fra naturskov. Tværtimod frasorteres nummer 20, som var naturskov, fordi den var for høj. Kun næringsfattig afvanding af sten, grus, flyvesand, marginaljorde og de få steder med lidt frugtbarhed er skoven hugstet eller målingen ligger efter et vådområde med retention.

Måling af næringsfattig og ufrugtbar jord er indbyrdes modstridende

- Når det her er vigtigt, skyldes det, at for at indgrebet skal være lovligt, skal det opfylde det EU-retlige krav om egnethed.
- Bæredygtigt Landbrug gør gældende, at eftersom I i dag ikke udleder mere end naturskoven, som er det jeres jord springer i, hvis den lades urørt og uhugstet, er I i mål efter vandrammedirektivet
- Eftersom I alle kan drikke jeres drænvand er I i mål efter nitratdirektivet
- Med andre ord er indgrebet uegnet!

Sten, flyvesand og hugstede skove

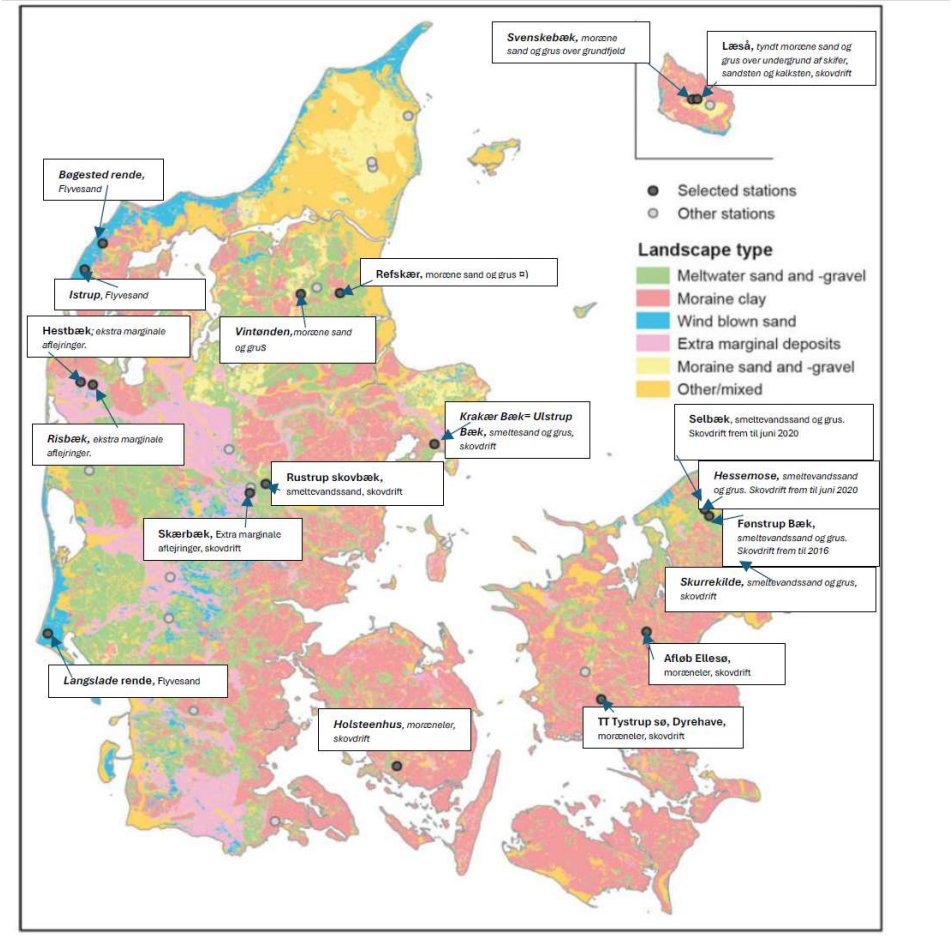

Figur 1. (Kilde Acta Agriculturae Scandinavica, Section B- Soil & Plant Science, 2015 Vol. 65, no. Suppl. 2, 155-163 Background concentrations and loadings of nitrogen in Danish surface waters, Kronvang m.fl.)

Så er vi i gang… med EU-retten

- For at være gyldige, skal reglerne opfylde EU-reglerne. Både den primære EU-ret og den sekundære EU-ret.
- Er direktivet sekundær eller primær EU-ret ?

- Direktivet er sekundær EU-ret
- Ovenover er den primære EU-ret, som består af
- Proportionalitetsprincippet (sammenhæng og systematik)
- Retssikkerhedsprincippet (forudsigelighed)
- Ultra posse nemo obligatur (ikke umuligt)
- Gennemsigtighedsprincippet
- Grundlæggende rettigheder, herunder ejendomsrettens ukrænkelighed

Gælder principperne også lovgiver eller er det ligesom i ”klassisk dansk ret”, at proportionalitetsprincippet kun gælder myndighedsudøvelsen ?

Den primære EU-ret indskrænker lovgivers regulering af landmænd

- Sådanne normer skal imidlertid være i overensstemmelse med ..de almindelige EU-retlige principper, særligt proportionalitetsprincippet. Det følger af dette princip, som bl.a. skal iagttages af medlemsstaternes lovgivningsmyndigheder (EU-Domstolens præmis 51-52 i Danske Svineproducenter II)

EU-Domstolen skal i denne sag fastslå, at implementeringen af vandrammedirektivet er helt usammenhængende og usystematisk derfor retsstridig

- 37 …[lovgivers regler] kan kun anses for at være egnet til at sikre gennemførelsen af det ønskede formål, hvis den reelt opfylder hensynet om at nå dette på en sammenhængende og systematisk måde (C-333/14)

Direktivet taler I same retning. Krav om sammenhæng og systematik I referenceforholdene

- Det samme siger direktivets b**ilag II, punkt 1.3, punkt V:**

- *Metoderne skal omfatte brug af historiske, palæologiske og andre tilgængelige data, og de skal sikre, at værdierne for referenceforholdene er tilstrækkelig troværdige til, at det sikres, at de således beregnede forhold er indbyrdes forenelige og gyldige for hver type overfladevand.*

Baggrund

- I mange år blev I bebrejdet, at jeres udledning var langt højere end i år 1900, og forskerne mente, at I skulle derned

- Men da det i december 2019 viste sig, at I er ret tæt på år 1900 udledningen, skiftede implementingen at være 19 naturvandløb uden tidsangivelse. Dvs. naturtilstand og tilløbsreferencen skilles ad

Det skal EU-Domstolen fastslå som retsstridigt

at adskille de to er retsstridigt, fordi år 1900 som målt referenceår for ålegræs i havet er uforenelig med næringsløse vandløb i 2011

at adskille de to er retsstridigt, fordi kravet om indbyrdes sammenhæng og systematik er EU-Domstolens universelle krav til national implementering

- Vandrammedirektivet er sekundær EU-ret.
- Iflg. det EU-retlige retssikkerhedsprincip skal regler og håndhævelse være forudsigelige og forudberegnelige
- Iflg proportionalitetsprincippet er det en gyldighedsbetingelse, at en implementering er sammenhængende og systematisk

Reguleringen er retsstridig

- I strid med direktivets krav til at sikre troværdige og indbyrdes forenelige referenceforhold og i strid med den primære EU-rets krav om forudberegnelighed og sammenhæng og systematik samt gennemsigtighed:
- - at implementere ”langs afsted” / ”sætte sig til rette” (ikke færdiggjort modeller på forhånd)
- - at ændre på modeller undervejs med den virkning at indsatskrav er ændret væsentligt fra periode til periode
- - at anvende N som eneste referencetilførsel i marine miljøer, hvorimod N netop ikke indgår ved fastlæggelsen af miljøtilstanden i de vandløb landmændene afvander til
- - forkaste data for kvælstoftilførslen for år 1900 med en efterrationaliserende forklaring, da data foreligger
- - at skille miljømål og referencetilførsel fra hinanden sådan, at naturtilstanden år 1900 skal opnås men tilførslen ikke er tidsmæssigt defineret
- - at der ikke er foretaget en clorophyl beregning på baggrund af den kendte N-tilførsel for år 1900 trods målt naturtilstand netop i år 1900
- - at reducere normer til et niveau, som gør det umuligt at fortsætte driften på økonomisk måde
- - at anvende ekspertvurderinger til at tilsidesætte historiske med
- - at anvende målinger fra vandløb, som udelukkende afvander næringsfattig jord, eller som afvander hugstet skov til at regulere næringsrige landbrugsjorder med

Betingelser for opsættende virkning er opfyldt

Første betingelse er, at blot eet argument ikke er dårligt

”fumus non mali juris” – der skal være mindst et enkelt anbringende, der ikke er åbenbart ugrundet.

Vi har flere rigtig gode argumenter!

Betingelser for opsættende virkning er opfyldt

”væsentlig ændring for branchen” – det erkender både politikere og en professor ved at oplyse, at meningen med det er at reducere jordværdien

Betingelser for opsættende virkning er opfyldt

BL-medlemmernes overlevelse vejer tungere end samfundets interesse i at lukke dem for at gennemføre en selvmodsigende regulering, som kan føre til retssager og erstatningskrav, der løber op i enorme milliardbeløb